

Commissie van Toezicht

bij het Justitieel Complex Zaanstad

Jaarverslag 2021

ex artikel 19 van de Penitentiaire maatregel

© EGM Architecten

Inhoudsopgave

Voorwoord van de voorzitter

1. Justitieel Complex Zaanstad
2. Commissie van Toezicht
  - 2.1. Samenstelling
  - 2.2. Vergaderingen
  - 2.3. Maandcommissaris
  - 2.4. Beschikkingen ordemaatregel en strafcelplaatsing
  - 2.5. Dwangbehandelingen
  - 2.6. Overleg gedetineerdencommissie
  - 2.7. Beklagrechtersoverleg
3. Beklagzittingen, klachten en afdoening van zaken
  - 3.1. Werkwijze en werkzaamheden
  - 3.2. Uitspraken algemeen
  - 3.3. Overzicht ingekomen klachten
  - 3.4. Overzicht van de wijze van afdoening
4. Overig
  - 4.1. Wraking
  - 4.2. Digitaal werken
  - 4.3. Werkvoorraad
  - 4.4. Grieven
  - 4.5. Brievenbussen
5. Bijlagen
  - 5.1. Overzicht soorten klachten en grieven per onderwerp
  - 5.2. Managementoverzicht – werkvoorraden

Voorwoord van de voorzitter

Het werk van de commissie van toezicht bij het Justitieel Complex Zaanstad (hierna: JCZ) werd in 2021 nog steeds sterk geraakt door het coronavirus. Zo werd er noodgedwongen een aantal keer digitaal vergaderd en vond ook een aantal zittingen digitaal plaats. Dit heeft onmiskenbaar het positieve effect dat de digitale vaardigheden van de commissieleden sprongen vooruit zijn gegaan. Maar veel liever gaan de maandcommissarissen gewoon (weer) de inrichting in en bespreken de beklagrechters in levende lijve de klacht met de justitiabelen in aanwezigheid van de directie. Zoals in het strafrecht is ook in het beklagrecht het zg **onmiddellijkheidsbeginsel** immers een groot goed.

Maar dit zijn kleine ongemakken vergeleken met de situatie “binnen”. Voor de justitiabelen in JCZ is het jaar 2021 zonder twijfel een bijzonder zwaar jaar geweest. De landelijk afgekondigde maatregelen ter beperking van het besmettingsrisico hadden op dagdagelijkse basis grote impact op hun leven. De inperking van de dagprogramma's en het programma in het PPC, de beperking van de bewegingsvrijheid in de inrichting, de individuele maar ook afdelings- of cluster-gewijze quarantainemaatregelen, het opschorten van de bezoekmogelijkheden voor partners en kinderen, geen BZT, zo min mogelijk de advocaat, de reclassering of andere hulpverlening fysiek in de inrichting, geen mogelijkheid om te sporten, de bibliotheek gesloten. En ga zo maar door. Noodgedwongen maatregelen die het (samen-)leven in JCZ zwaar geraakt hebben. En de vraag wanneer het voorbij zou zijn, bleef maar steeds zonder antwoord.

Als commissie van toezicht hebben wij – samen met de directie en de medewerkers van JCZ – onze uiterste best gedaan om de nood zoveel als mogelijk te lenigen. Door - zodra dat weer enigszins verantwoord was - aanwezig te zijn op de vloer en de verhalen aan te horen, te bemiddelen waar mogelijk. De sfeer te proeven. Opvallend maar ook wel weer begrijpelijk was dat veel gedetineerden zich zo goed als mogelijk hielden aan alle beperkende maatregelen en elkaar maar in voorkomend geval ook personeelsleden (!) op naleving daarvan aanspraken. Uiteraard vanuit de welbegrepen angst om zelf met het virus besmet te raken. Een bijzonder stressvolle periode.

De grootste zorg van de commissie in het verslagjaar bestond in de omstandigheid dat in bepaalde periodes de PBW-rechten van justitiabelen werden geschonden. Heel in het bijzonder noem ik hier het recht om tenminste één uur per dag te luchten. Er zijn periodes geweest in 2021 waarin de directie meedeelde dat het onmogelijk was om alle justitiabelen per dag een uur lucht te bieden. Reden: vanwege het coronavirus moest, op aangeven van de GGD, aan strenge compartimentering worden gedaan wat vervolgens betekende dat de werkdag te kort was om iedereen een uur te gunnen. Als bekend wordt het recht op een uur lucht per dag gekwalificeerd als niet minder dan **een fundamenteel recht**.

De commissie heeft niet kunnen (en overigens ook niet willen) begrijpen dat dit niet anders georganiseerd had kunnen worden. Het argument van het tekort aan personeel gecombineerd met de mededeling dat de justitiabelen nu eenmaal om 17.00 uur ingesloten moeten zijn, overtuigen in deze buitengewone situatie niet. Inhuur van extra personeel, luchten vroeger op de ochtend of in de avonduren? Wat was er tegen? De commissie van toezicht bij JCZ meent oprecht dat deze ontorende situatie niet voor herhaling vatbaar is. Een extreme situatie vraagt om creatieve, onorthodoxe oplossingen.

Maria van de Schepop

1. Het Justitieel Complex Zaanstad

Het Justitieel Complex Zaanstad (JCZ) is gelegen in Westzaan en is zowel een gevangenis, Huis van Bewaring (HvB), Inrichting voor Stelselmatige Daders (ISD) als een Penitentiair Psychiatrisch Centrum (PPC). Tevens beschikt JCZ over een Extra Zorg Voorziening (EZV)afdeling en zijn er afdelingen voor de Top600 (een samenwerkingsverband met de gemeente Amsterdam). JCZ heeft capaciteit voor circa 1.000 justitiabelen en is daarmee het grootste penitentiaire complex in Nederland.

Vrijwel alle cellen in JCZ zijn uitgevoerd als meerpersoonscel, met uitzondering van de cellen in het PPC, de EZV en de luwte afdelingen.

In onderstaande tabel is te zien hoe de justitiabelen in 2021 waren verdeeld over de verschillende regimes van JCZ.

<u>Regime</u>	<u>Aantal</u>
Huis van Bewaring	288 justitiabelen
Extra Zorg Voorziening (EZV)	48 justitiabelen
Gevangenis	384 justitiabelen
Inrichting voor Stelselmatige Daders (ISD)	48 justitiabelen
In stand te houden capaciteit	124 justitiabelen
Penitentiair Psychiatrisch Centrum	128 justitiabelen
Reservecapaciteit	24 justitiabele

Van belang hierbij is dat de categorie “in stand te houden capaciteit” en “reservecapaciteit” zien op zogenoemde coronacapaciteit. Het betreft de capaciteit voor justitiabelen op de inkomstenafdeling en de quarantaine afdeling.

JCZ is opgedeeld in 5 clusters, met voor elk cluster een plv. vestigingsdirecteur, die de dagelijkse gang van zaken aanstuurt.

De directie

De heer O. Veldman is de algemeen vestigingsdirecteur van JCZ.

De diverse clusters werden (per stand van zaken 31 december 2021) aangestuurd door de volgende plv. vestigingsdirecteuren:

Cluster Noord: Mw. J. van der Kooye

Cluster Zuid: Dhr. drs. M. Pinas (eerste deel van 2021: mw. mr. F. Leeman)

Cluster West: Mw. M. van Dam (eerste deel van 2021: dhr. R. van Koningsbruggen)

Cluster Oost: Dhr. G.P. Stam

Cluster PPC: Mw. M. Nijhof

2. Commissie van Toezicht

2.1. Samenstelling

De Commissie bestond gedurende het gehele verslagjaar uit 15 leden. In 2021 hebben zich geen wijzigingen voorgedaan in de samenstelling van de Commissie.

Op 31 december 2021 was de samenstelling van de Commissie als volgt:

Voorzitter: mr. drs. M.C.C. van de Schepop, benoemd per 5 juli 2016, herbenoemd per 5 juli 2021

Leden, te weten:

Maandcommissarissen:

- Dhr. J.B.M. Scheerder, benoemd per 1 juni 2016, herbenoemd per 5 juli 2021
- Dhr. drs. G.J. Hoogenkamp, benoemd per 1 juni 2016, herbenoemd per 1 juni 2021
- Mw. drs. M. Müller, benoemd per 1 juni 2016
- Dhr. drs. L.M. Dijkman, benoemd per 5 juli 2016, herbenoemd per 5 juli 2021
- Mw. drs. C. Verwoerd, benoemd per 5 juli 2016, herbenoemd per 5 juli 2021
- Mw. J.M. Boven-Ebskamp, benoemd per 5 juli 2016, herbenoemd per 5 juli 2021
- Mw. drs. B.S.G. van der Werf, benoemd per 5 juli 2016, herbenoemd per 5 juli 2021
- Dhr. J.W. Vegter, benoemd per 17 maart 2017, herbenoemd per 5 juli 2021
- Dhr. drs. E. Fletterman, benoemd per 1 mei 2019.

Beklagrechters:

- Mw. mr. D.J. Klock, benoemd per 5 juli 2016, herbenoemd per 5 juli 2021
- Mw. mr. C.L. Verhoeven, 5 juli 2016, herbenoemd per 5 juli 2021
- Dhr. mr. A.L. Diender, benoemd per 30 april 2018
- Mw. mr. M.J.C. Mossel, benoemd per 15 april 2019
- Dhr. mr. S. Rozemeijer, benoemd per 15 april 2019.

De Commissie werd gedurende het verslagjaar - vanaf februari - bijgestaan door drie secretarissen: mr. N.L. de Groot (benoemd per 1 februari 2021), M.C. Kager (benoemd per 17 februari 2021) en O. Bergmans (benoemd per 15 februari 2021). De secretarissen zijn verbonden aan de rechtbank Noord-Holland, locatie Alkmaar.

De Commissie werd gedurende het verslagjaar administratief ondersteund door N.M. Hage-de Gast, P.C. Rozenbroek en A. Jongman. Vanaf november 2021 ook door L. Quax-van Riet. Allen zijn verbonden aan de rechtbank Noord-Holland, locatie Alkmaar.

2.2. Vergaderingen

De Commissie heeft in 2021 twaalf keer vergaderd, in beginsel op iedere vierde donderdag van de maand. De vergaderingen van januari tot en met maart 2021 vonden digitaal plaats via Skype, vanwege coronamaatregelen. De overige vergaderingen vonden plaats in het J.C. Zaanstad. De vergaderingen werden bijgewoond door directielid J. van der Kooye. Soms waren er extra genodigden in verband met een thema, bijvoorbeeld tijdens de vergadering van juli 2021, waarbij de heer Mosterd, werkzaam op de ISD-afdeling van het J.C. Zaanstad, toelichting kwam geven op de per 1 juli 2021 in werking getreden Wet Straffen en Beschermen. Ook was

er tijdens de vergadering van 30 september 2021 een extra genodigde, de heer M. Baar, werkzaam als Hoofd Arbeid bij J.C. Zaanstad, die toelichting gaf over verschillende projecten en knelpunten met betrekking tot arbeid binnen detentie, en over de toekomst van het Penitentiair Productiebedrijf van het J.C. Zaanstad.

Tijdens de vergadering van 28 oktober 2021 kwam de heer P. Philipsen, werkzaam als Informatie Beveiligingsfunctionaris van het J.C. Zaanstad, toelichting geven over veilig communiceren in het kader van de Algemene verordening gegevens bescherming (AVG). De heer Philipsen heeft in de weken na deze vergadering hulp geboden aan Commissieleden met het op juiste wijze gebruiken van hun DJI e-mailadres.

Ook bij de vergadering van 16 december 2021 waren extra genodigden, namelijk M. Zum Vörde Sive Vörding en R. Geense, beiden GGZ-psycholoog verbonden aan het J.C. Zaanstad. Zij kwamen vragen van de Commissie beantwoorden over bijvoorbeeld cameraobservatie van gedetineerden en verstandelijke beperkingen bij gedetineerden.

De vergaderingen werden gehouden aan de hand van vaste agendapunten, waaronder het aantal binnengekomen klachten per cluster van de afgelopen maand, de verslagen van de maandcommissarissen, de verslagen van de dwangbehandelingen, de bespreking van de ingekomen stukken en de mededelingen van de directie. Na elke vergadering werden notulen geschreven, waarin alle tijdens de vergadering besproken punten door de secretaris werden opgenomen. Deze notulen werden door de secretaris bij de vergaderstukken van de volgende vergadering aan alle leden van de Commissie en aan de directie van het J.C. Zaanstad verstrekt.

Voorafgaand aan iedere vergadering vond een vooroverleg plaats. Deze zogeheten ‘voorvergadering’ vond plaats buiten de aanwezigheid van de directie van het J.C. Zaanstad. In de voorvergadering werden (onder meer) de verslagen van de maandcommissarissen besproken en werd bekeken of een rode lijn in het maandcommissariaat van de afgelopen maand viel te ontdekken. Op die wijze kon het overleg met de directie doelgerichter plaatsvinden.

Elk jaar vindt een bijzondere jaarvergadering plaats, waarbij de Commissie op een andere locatie vergadert en een activiteit georganiseerd wordt. Helaas kon de bijzondere jaarvergadering van 25 november 2021 geen doorgang vinden vanwege de coronamaatregelen.

De heer O. Veldman heeft in 2021 een vergadering van de Commissie bijgewoond, te weten op 25 maart 2021. De heer G. Stam en mevrouw M. van Dam hebben mevrouw J. van der Kooye tijdens de vergadering van 27 mei 2021 vervangen.

De voorzitter van de Commissie heeft regelmatig contact en overleg met de heer Veldman. De relevante onderdelen uit dit overleg worden in de eerstvolgende (voor)vergadering met de leden besproken.

2.3. Maandcommissaris

Negen leden van de Commissie traden op als maandcommissaris.

De maandcommissaris probeert in een deel van de ingekomen klachten te bemiddelen, alvorens de klacht wordt voorgelegd aan de beklagcommissie of de beklagrechter.

Door het secretariaat wordt beoordeeld welke ingekomen klachten bij de maandcommissaris worden aangeboden, waarbij de inschatting dat een bemiddelingspoging een kans van slagen heeft de graadmeter is. Klachten die zijn ingediend door een advocaat worden direct doorgezonden naar de directie, met het verzoek inlichtingen te verstrekken. In de praktijk gebeurt dat ook met klachten betreffende een aan de directeur voorbehouden beslissing (zoals een klacht over een disciplinaire straf of een ordemaatregel).

Naast het bespreken van ingediende klachten, spreekt de maandcommissaris ook met de gedetineerden die hiertoe een verzoekbriefje (het zogeheten ‘spreekbriefje’) hebben ingediend. Uiteraard kan de maandcommissaris bij zijn/haar bezoek aan de inrichting ook spreken met gedetineerden die geen klacht of briefje hebben ingediend. Die mogelijkheid is er ook als gedetineerden zijn ingesloten in een afzonderingscel.

Vanwege de coronamaatregelen hebben de maandcommissarissen hun rol in het begin van dit verslagjaar veelal nog telefonisch vervuld en vanaf circa maart/april is men weer JCZ ingegaan. Gedurende 2021 was een vaste maandcommissaris verbonden aan een bepaalde afdeling of cluster (afhankelijk van de grootte). Deze werkwijze is per 1 juli 2020 ingevoerd in het kader van compartimenterend werken, in de zin van zo min mogelijk fysieke bewegingen tussen de verschillende clusters en afdelingen, om het risico op verspreiding van een mogelijk virus te beperken.

Een nadeel van deze werkwijze is dat het (te) belastend kan zijn voor de maandcommissarissen. Waar zij vóór juli 2020 nog volgens een rooster per koppel van twee, gedurende een periode van twee weken optraden, is het sindsdien een doorlopende taak.

In 2021 zijn volgens het administratiesysteem in totaal 121 klachten ingetrokken na bemiddeling door de maandcommissaris. In onderstaande tabel is verwerkt hoeveel klachten zijn ingetrokken na bemiddeling in de voorgaande jaren.

	<u>2021</u>	<u>2020</u>	<u>2019</u>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Ingetrokken na bemiddeling	121 klachten	152 klachten	217 klachten	196 klachten	291 klachten

2.4. Beschikkingen ordemaatregel en strafcelplaatsing

Conform artikel 24, zesde lid, en artikel 55, tweede lid, van de Pbw worden de beschikkingen van plaatsingen in afzondering op grond van een ordemaatregel en strafcelplaatsingen, ter kennisgeving aan de voorzitter gezonden. Indien daartoe aanleiding bestond, is ambtshalve navraag gedaan over de inhoud van dergelijke beschikkingen of over de formaliteiten terzake. In de regel kwam daar tijdig en inhoudelijk antwoord op.

De Commissie heeft daarnaast aan het eind van het jaar bij de directie de exacte cijfers opgevraagd van hoe vaak gedetineerden in isolatie worden geplaatst. Dit onderwerp zal in 2022 verder onder de aandacht worden gebracht.

2.5. Dwangbehandelingen

In de Commissie is een aantal leden belast met het bezoeken van de justitiabelen ten aanzien van wie door de directeur een voorgenomen besluit tot a-dwangbehandeling kenbaar is gemaakt. Uiterlijk drie dagen voordat de dwangbehandeling zal worden ingezet, wordt de Commissie op de hoogte gesteld van het voorgenomen besluit van de directeur en worden de onderliggende stukken overgelegd. De maandcommissaris bezoekt vervolgens onverwijld de patiënt aan wie de dwangbehandeling is aangezegd. De maandcommissaris legt tijdens dat bezoek uit wat zijn/haar rol is en wijst de patiënt op zijn rechten, waaronder de mogelijkheid tot het aanvragen van schorsing of het instellen van beroep bij de RSJ. Dit betreft enkel een procedurele ondersteuning: de maandcommissaris treedt niet in de beoordeling.

De betreffende maandcommissaris maakt van zijn/haar bezoek onmiddellijk een verslag op en brengt dat ter kennis van de directeur en de voorzitter van de Commissie. Het secretariaat deelt het verslag met de overige commissieleden bij de eerstvolgende vergadering.

<u>Dwangbehandelingen</u>	<u>2021</u>	<u>2020</u>	<u>2019</u>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
a-dwang	26	36	15	34	12
verlenging a-dwang	30	8	14	14	3
b-dwang	11	23	17	17	18
Totaal	67	67	46	65	33

In het verslagjaar zijn in totaal 67 dwangbehandelingen ingezet, waarvan 26 a-dwangbehandelingen en 11 b-dwangbehandelingen. Enkele patiënten hebben (meerdere opvolgende) verlengingen van de a-dwangbehandeling ondergaan.

De ervaring van de Commissie is dat zorgvuldig met het toepassen van dwangbehandelingen wordt omgegaan en dat procedure rond de dwangbehandeling correct wordt doorlopen.

2.6. Overleg gedetineerdencommissie

Bij voldoende belangstelling aan de zijde van justitiabelen, kan een gedetineerdencommissie (hierna: Gedeco) worden ingesteld. Deze Gedeco wordt onder toezicht van, of namens de directeur, gekozen door en uit alle justitiabelen. De Gedeco bestaat uit een aantal leden, namelijk per paviljoen een afgevaardigde. De Gedeco kiest uit haar midden een voorzitter. Er is regelmatig overleg met de door de directeur aangewezen Gedecoleleden. Ook mag de Gedeco onder voorwaarden onderling overleg voeren met of zonder directie. Dit kan zonder directie gebeuren indien er een maandcommissaris bij aanwezig is. Andere faciliteiten worden slechts geboden voor zover dit naar het oordeel van de directeur de orde, veiligheid en goede gang van zaken in de inrichting niet belemmert. De directeur kan op grond van de orde en veiligheid bepalen dat bepaalde justitiabelen zijn uitgesloten van deelname aan de Gedeco.

De afspraak tussen de Commissie en de Gedeco luidt, dat twee keer per jaar een afgevaardigde van de Commissie aanwezig is bij een vergadering van de Gedeco. Tijdens deze vergaderingen is er een mogelijkheid voor de leden van de Gedeco om onder toezicht van personeel met de Commissie te spreken zonder aanwezigheid van de directie. Van deze mogelijkheid is in het eerste kwartaal van 2021 maar liefst drie keer gebruik gemaakt, aangezien de Gedeco maatregelen betreffende het Corona-virus wenste te bespreken. Meer specifiek ging dit over het luchten, recreëren, sporten, de bibliotheekmomenten en de mondkapjesregeling. Deze onderwerpen zijn vervolgens met de directie besproken.

2.7. Beklagrechtersoverleg

Op 2 april 2021 heeft een digitaal ‘beklagrechtersoverleg’ plaatsgevonden, waarbij de voorzitter, de beklagrechters en het secretariaat aanwezig waren. Tijdens dit overleg is met name gesproken over de rechten van gedetineerden ingeval van quarantaine.

Om dit direct vorm te geven, is op 21 april 2021 een beklagzitting georganiseerd met specifieke zaken, waarbij de beklagcommissie bestond uit drie juristen. Voor een aantal van de besliste zaken is nog een beroepsprocedure bij de RSJ aanhangig.

3. Beklagzittingen, klachten en afdoening van zaken

3.1. Werkwijze en werkzaamheden

In beginsel zijn er vijf beklagzittingen per maand. Deze zittingen vinden twee keer per maand plaats op maandag (cluster Zuid), twee keer per maand op woensdag (cluster Noord/West en cluster Oost) en één keer per maand op vrijdag (PPC). De beklagzittingen hebben, in verband met het coronavirus, in de maanden januari, februari, maart, april en december digitaal plaatsgevonden via Skype for Business. In de overige maanden waren de beklagzittingen fysiek in JC Zaanstad.

In de eerste helft van 2021 waren 30 beklagzittingen gepland, waarvan één zitting is komen te vervallen wegens het coronavirus.

In de tweede helft van 2021 waren 27 beklagzittingen gepland, waarvan twee zittingen zijn vervallen.

Bij de beklagzittingen is de clusterdirecteur en een juridisch medewerker van het J.C. Zaanstad aanwezig. Door de indeling naar cluster voert (in de meeste gevallen) de directeur die de bestreden beslissing heeft genomen het verweer, hetgeen de kwaliteit van de behandeling ten goede komt.

Vanaf februari 2021 is in beginsel ook een vaste secretaris van de Commissie van Toezicht aan de verschillende clusters verbonden.

Als voorzitter treden afwisselend een vijftal leden op, die in het dagelijks leven werkzaam zijn als advocaat, rechter of in een andere juridische functie. Per toerbeurt zijn de overige leden aanwezig geweest bij de meervoudige zittingen. Telkens is bijstand verleend door een secretaris, die voorafgaand aan de zitting een voorbereiding van de te behandelen klachten stuurde naar de beklagrechter of de beklagcommissie.

3.2. Uitspraken Algemeen

In 2021 is, waar mogelijk, mondeling uitspraak gedaan. Bij een mondelinge uitspraak wordt ter zitting een formulier aan klager uitgereikt, waarop de aan hem meegedeelde uitspraak is aangekruist en waarop tevens staat vermeld hoe en binnen welke termijn hij in beroep kan gaan bij de RSJ.

In de overige gevallen is na de beklagzitting een schriftelijke uitspraak gedaan, met vermelding van de mogelijkheid tot instellen van beroep bij de RSJ.

In 2021 zijn er 735 uitspraken gedaan.

3.3. Overzicht ingekomen klachten

In 2021 zijn 2386 klachten binnengekomen. Dit betekent dat er meer klachten zijn binnengekomen dan vorig jaar (2268 klachten). Onderwerpen waarover in 2021 meer dan honderdvijftig keer is geklaagd, zijn verwerkt in onderstaande tabel.

Onderwerp	Aantal klachten 2021	Aantal klachten 2020
Verzorging (medische)	220	188
Disciplinaire straf	211	208
Bejegening	181	215
Persoonlijke voorwerpen	170	187
Activiteiten (sport)	158	78

In 2021 zijn er op het secretariaat 220 klachten ontvangen die zijn ingeboekt met het onderwerp ‘verzorging (medische)’. In 2020 waren over dit onderwerp 188 klachten binnengekomen. Veel klachten over dit onderwerp waren in 2021 medisch-inhoudelijk van aard en zijn, conform geldende regelgeving, doorgezonden naar het Hoofd Zorg van Justitieel Complex Zaanstad. Klachten van organisatorische aard zijn door de Commissie van Toezicht zelf afgehandeld.

Net als vorig jaar zijn over de onderwerpen ‘disciplinaire straf’ en ‘bejegening’ veel klachten ingediend. De klachten over het onderwerp ‘sport’ zijn significant toegenomen. Een mogelijke verklaring hiervoor is dat het afgelopen jaar meerdere keren sprake is geweest van een coronauitbraak, waardoor werd gewerkt met een aangepast dagprogramma en sportmomenten soms geen doorgang hebben kunnen vinden. Het aantal klachten over het onderwerp ‘bezoek’ is in 2020 sterk afgenomen (66 klachten), maar zijn in 2021 weer toegenomen (125 klachten).

Voor het volledige overzicht van klachten per onderwerp: zie bijlage (5.1.).

3.4. Overzicht van de wijze van afdoening

Van de 2158 klachten die bij de Commissie zijn binnengekomen, zijn 155 klachten (deels) gegrond verklaard (7,18 procent ten opzichte van 5,72 procent in 2020). 307 klachten zijn ongegrond verklaard (14,2 procent ten opzichte van 16,99 procent in 2020). Verder is klager in 273 klachten niet-ontvankelijk verklaard (12,65 procent ten opzichte van 14,1 procent in 2020).

<u>Wijze van afdoening</u>	<u>2021</u>	<u>2020</u>	<u>2019</u>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Gegrond	135	114	134	122	234
Deels gegrond	20	37	43	3	12
Ongegrond	307	448	477	256	183
Niet-ontvankelijk	273	372	578	384	337
Overgedragen	228	182	280	152	120
Ingetrokken na bemiddeling	121	152	217	196	291
Ingetrokken ter zitting	30	11	48	61	21
Ingetrokken overig	942	1172	1326	667	280
Afdoening na rogatoir verzoek	114	149	147	160	70
Totale uitstroom	2158	2637	3250	2001	1548

4. Overig

4.1. Wraking

Er zijn in 2021 geen wrakingsverzoeken ingediend.

4.2. Digitaal werken

De Commissie werkt volgens de werkwijze van het Veilig en Digitaal werken CvT met gebruikmaking van de Samenwerkruimte. De Samenwerkruimte is een extra beveiligde digitale omgeving van het Rijk, waar informatie en documenten kunnen worden gedeeld, ingezien en bewerkt.

Tijdens het afgelopen verslagjaar is het nog steeds niet gelukt om alle leden van de Commissie te voorzien van een (werkend) DJI-mailadres, waarmee middels een beveiligde verbinding (via het intranet) kan worden gemaïld met medewerkers van DJI (bijvoorbeeld afdelingshoofden) en het secretariaat. Wel is gedurende het verslagjaar beveiligde mail via Zivver gehanteerd.

4.3 Werkvoorraad

De werkvoorraad bedroeg aan het begin van het verslagjaar 348 openstaande klachten en is opgelopen tot 602 klachten. Er zijn ten opzichte van vorig jaar minder klachten ingetrokken. Voor het volledige overzicht van de werkvoorraden: zie bijlage (5.2.).

4.4. Grieven

Door de Commissie was verwacht dat gedetineerden vaak gebruik gingen maken van de grievenprocedure. Anders dan verwacht zijn er slechts 16 grieven ingediend. Een deel daarvan is ook niet bewust als grief ingediend en is nog voor een mogelijk bemiddelingsgesprek omgezet in een klacht. Er zijn drie grieven afgedaan in de zin dat de lucht werd geklaard na een griefgesprek.

4.5. Brievenbussen

Gedetineerden kunnen hun klacht of grief indienen door deze te deponeren in de brievenbus op de afdeling waar zij verblijven. In de loop van het jaar is gebleken dat op sommige afdelingen nog steeds niet regelmatig genoeg de brievenbussen worden geleegd, dan wel dat de brieven niet direct bij het secretariaat van JCZ worden aangeboden, vanwaar ze gebundeld naar het secretariaat van de CvT worden verstuurd. Het wordt direct aan de afdeling Juridische Zaken gemeld als er klachten inkomen van (veel) oudere datum. Op die meldingen reageert men (veelal) adequaat, door het betreffende afdelingshoofd direct te attenderen. Ten opzichte van voorgaand jaar is er wel verbetering op dit vlak.

Dit verslag is vastgesteld in de vergadering van de Commissie van Toezicht van 19 mei 2022.

Secretaris,

A handwritten signature in blue ink, consisting of several overlapping loops and a long horizontal stroke extending to the right.

De voorzitter,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'M. A. de Vries' in a cursive style.

5. Bijlagen

5.1. Overzicht soorten klachten en grieven per onderwerp

Het volgende overzicht onderscheidt de binnengekomen klachten en grieven naar onderwerp.

Overzicht soorten klachten per onderwerp 2021	CvT Bureau Alkmaar JCZ
Grievens	
Activiteiten (arbeid)	0
Activiteiten (div)	1
Activiteiten (sport)	1
Behandeling	1
Bejegening	2
Contact buitenw (bellen)	0
Contact buitenw (bezoek)	2
Controle	0
DBT	2
Eisen Verblijfsruimte	0
Informatie/procedure	0
ISD (interv + beh)	1
Persoonlijke voorwerpen	4
Selectie/overpl. (ext)	1
Verlaten inrichting	0
Verzorging (div)	1
Verzorging (medische)	0
Totaal	16
Klachten	
Activiteiten (arbeid)	70
Activiteiten (div)	114
Activiteiten (lucht)	50
Activiteiten (sport)	158
Behandeling	100
Bejegening	181
Bewegingsvrijheid	21
Compensatie	22
Contact buitenw (bellen)	61
Contact buitenw (bezoek)	125
Contact buitenw (media)	2
Contact buitenw (post)	29
Controle	29
DBT	32
Dienst terugk. en vertr.	1
Disciplinaire straf	211
Dwangbehandeling	3
Eisen Verblijfsruimte	16
Geweld	9
Informatie/procedure	90
ISD (interv + beh)	5
Nog onbekend	163
Ordemaatregel	38
Persoonlijke voorwerpen	170
Regime	117
Rek. cour./zak- en kleedgeld	38
Rogatoir verzoek	126
Schadeverhaal	3
Selectie/overpl. (ext)	23
Selectie/overpl. (int)	18
Transport	5
Verlaten inrichting	24
Verzorging (div)	95
Verzorging (godsd., levens.)	19
Verzorging (medische)	220
Verzorging (persoonlijke)	23
Totaal	2.411

5.2. Managementoverzicht – werkvoorraden

Managementoverzicht per afdeling - werkvoorraden

CvT Bureau Alkmaar - Justitieel Complex Zaanstad <Totaal>

2021	begin voorraad	totaal instroom	instroom klacht	instroom grief	grief naar klacht	Uitstroom														eind voorraad
						totaal uitstroom	uitstroom klacht	uitstroom grief	doorloop tijd	gegrond	ongeground	deels gegrond	overgedragen	niet ontvankelijk	ingetrokken	ingetrokken na	ingetrokken ter zitting	afdoening na rogatoir verzoek	grief afgedaan	
januari	348	203	203	0	0	160	160	0	67	9	17		22	22	69	10	2	9		391
februari	391	127	127	0	0	170	170	0	84	21	23		14	25	76	7	2	2		348
maart	348	168	164	4	2	165	165	0	60	16	21	2	12	29	57	5		22	1	351
1e kwartaal	348	498	494	4	2	495	495	0	70	46	61	2	48	76	202	22	4	33	1	351
april	351	156	146	10	0	107	107	0	75	6	29		6	6	42	3		15		400
mei	400	118	113	5	2	139	138	1	67	8	22	1	9	18	70	3	1	7		379
juni	379	225	221	4	5	152	148	4	80	12	17	7	9	3	93	2	1	7	1	452
2e kwartaal	351	499	480	19	7	398	393	5	74	26	68	8	24	27	205	8	2	29	1	452
juli	452	205	198	7	1	128	127	1	76	8	17		14	15	66	5	2	1		529
augustus	529	236	232	4	4	165	162	3	59	4	11	8	21	7	68	29		17		600
september	600	203	200	3	2	308	308	0	82	25	43	1	26	86	106	12	3	6		495
3e kwartaal	452	644	630	14	7	601	597	4	72	37	71	9	61	108	240	46	5	24		495
oktober	495	207	206	1	5	202	200	2	77	6	24		8	31	100	14	7	11	1	500
november	500	327	325	2	2	230	228	2	83	9	47		38	16	92	10	10	8		597
december	597	252	251	1	0	247	245	2	64	11	36	1	49	15	103	21	2	9		602
4e kwartaal	495	786	782	4	7	679	673	6	75	26	107	1	95	62	295	45	19	28	1	602
Totaal	348	2427	2386	41	23	2173	2158	15	73	135	307	20	228	273	942	121	30	114	3	602